

IFAUNA

cena: 35 Kč / 39 Sk

22

9 771211 538002

Balkánské štíhlovky

K napsání tohoto článku mě vedly mé cesty po Balkáně. Již dlouho uvažuji o napsání článku právě o této skupině hadů, ale než člověk nasbírá, kromě odborných znalostí i nějaké osobní zkušenosti, tak to chvíli trvá.

Rod *Coluber*, česky štíhlovky (někdy užovky), řadíme do čeledi užovkovitých (*Colubridae*), zahrnujících celkem 42 druhů. Tento rod vytváří tzv. disjunktí rozšíření, tzn., že hadi stejného rodu se vyskytují ve dvou od sebe izolovaných oblastech. První oblast je tedy Severní Amerika, druhá oblast jižní Evropa, Afrika, Blízký Východ až Indie. Avšak podle některých autorů (např. Schätti a Utiger, 2001), kteří dělali revizi čeledi *Colubridae*, se za rod *Coluber* považují jen hadi ze Severní Ameriky a štíhlovky Evropy, Asie a Afriky se řadí do novějších rodů. Tyto rody však nejsou v široké teraristické veřejnosti příliš známy a tím pádem ani uznávány.

V tomto článku bude v názvu živočicha uvedeno nejprve nové rodové označení a v závorkách obecně známý název. V závorkách budou také připsovány počty poddruhů jednotlivých druhů vyskytujících se v Evropě. Po stručné charakteristice evropských druhů přejdu jen na druhy vyskytující se na Balkáně.

Podle novějšího členění se v Evropě (zahrnuji i západní pobřeží Kaspického moře, Velký Kavkaz) vyskytující rody:

HEMORRHOIS
HIEROPHIS
PLATYCEPS

S druhy:

- Hemorrhhois (Coluber) algirus* (2)
- vyskytující se v Evropě pouze na ostrově Malta
- Hemorrhhois (Coluber) hippocrepis* (2)
- Pyrenejský poloostrov, Sardinie
- Hemorrhhois (Coluber) revergierti* (3)
- ostrov Rhodos, jihozápad Kaspického moře
- Hierophis (Coluber) caspius* - monotypický
- od jižního Maďarska přes celý Balkán, pobřeží Černého moře až po Kazachstán
- Hierophis (Coluber) gemonensis* - monotypický
- pobřeží Jaderského moře, od Istrie po Krétu
- Hierophis (Coluber) jugularis* (2)
- v Evropě pouze na řeckých ostrovech, přes Turecko, Izrael, Sýrii až po Irán
- Hierophis (Coluber) schmidtii* - monotypický
- jihozápad Kaspického moře
- Hierophis (Coluber) viridiflavus* (2)
- Istrie, Sardinie, Korsika, Itálie, Francie, Malta
- Platyceps (Coluber) najadum* (4)
- Jadran, Řecko + ostrovy, jižní Bulharsko, přes Turecko, Kavkaz až po Irák
- Platyceps (Coluber) rubriceps* - monotypický
- jihovýchodní Bulharsko, Turecko, Izrael, Sýrie

Nyní se budu zabývat jen balkánskými druhy, které jsem měl to štěstí pozorovat jak v přírodě, tak v teráriu.

Na Balkáně se vyskytuje celkem 6 druhů štíhlovek ve dvou rodech. A to:

- Hierophis (Coluber) caspius*
- Hierophis (Coluber) gemonensis*
- Hierophis (Coluber) jugularis*
- Hierophis (Coluber) viridiflavus*
- Platyceps (Coluber) najadum*
- Platyceps (Coluber) rubriceps*

Já zde budu popisovat jen čtyři druhy, protože *Hierophis jugularis* se na Balkáně vyskytuje jen na ně-

kolika řeckých ostrovech a *Platyceps rubriceps* je velice vzácná a vyskytuje se na Balkáně rovněž na malém území. Navíc se v teráriích téměř nevyskytuje. Chov těchto hadů je téměř shodný se zbývajícími, zde popsánymi druhy. A teď již přistoupím k bližšímu popisu výskytu, prostředí, chování a chovu jednotlivých balkánských druhů.

HIEROPHIS (Schätti 1988, Engelmann 1993, Nagy et al 2004) (*Coluber*) ***CASPIUS*** (Gmelin, 1789)

Jedná se o druh monotypický, což znamená, že nevytváří žádné poddruhy (subspecie). *H. caspius* bývala kdysi považována za poddruh *H. jugularis*, dnes již však jde o samostatný druh. Tato štíhlovka se vyskytuje od jižního Maďarska (pohoří Szársomlyó) přes Jugoslávii, Rumunsko (až k deltě Dunaje) a Bulharsko. Dále pak v Albánii, Řecku (+ ostrovy Syphonos, Lesbos, Limnos, Samothraki, Chios, Samos, Corfu, Andros, Tinos aj.) a Turecku. Její výskyt navazuje také na Moldávii, podél černomořského pobřeží jižní Ukrajinou, v jižním Rusku až po Kazachstán.

Tato nádherná štíhlovka obývá suché, prosluněné biotopy s vazbou na ekosystém lesostepí. Obývá jak nížiny, tak i pahorkatiny a hory. Já jsem našel nejvíce jedinců mezi 300-600 m n. m. Žije na kamenitých, vegetací porostlých svazích, vinicích, olivových hájích, sadech atd. Často vyhledává blízkostí vod. Jde o velice bystrého a hlavně rychlého živočicha. Chytit jej v přírodě je velice těžké a často, kvůli trnitému porostu a členitému terénu nemožné. Hada lze nejlépe najít a chytit odvalo-

HIEROPHIS (COLUBER) JUGULARIS

HIEROPHIS (COLUBER) JUGULARIS

váním kamenů, často tak můžeme nalézt i několik jedinců pohromadě. Když hada chytíme, neváhá kousnout.

Je to poměrně velký had, má štíhlé, svalnaté tělo, od krku výrazně oddělenou hlavu, s velkýma očima. Ošupení hladké. Dosahuje délky kolem 180 cm, výjimečně i 250 cm.

Jelikož jde o většího hada, volíme i větší terárium. Pro dospělé pár doporučuji terárium o rozměrech 80×35×40 (d×v×š). Jako substrát se mi osvědčila rašelina s pískem v poměru 1:1. Dále terárium vybavíme několika kameny, kusem kůry a větví. I když se jedná o terestrický druh, nepohrdne odpočinkem na vyvýšeném místě. Terárium vyhříváme a osvětlujeme 10-12 h denně, 25 W žárovkou na 28-30 °C ve dne. V noci snížíme teplotu na 23 °C, osvědčilo se mi večerní porosení. Štíhlovky vyžadují 2-4 měsíční přezimování při teplotě 8-10 °C. Námluvy jsou rychlé, po páření klade samice 5-18 vajec, ze kterých se po 60-75 dnech líhnou asi 30 cm mláďata.

Zásadně nedoporučuji společný chov exemplářů různých velikostí, protože při delším hladovění neváhají pozřít menší jedince. Dospělé hady krmíme myšmi, mláďata bez problémů přijímají holata.

***HIEROPHIS* (Schätti 1988, Nagy et al 2004)**
***(Coluber) GEMONENSIS* (Laurenti, 1768)**

Jedná se rovněž o druh monotypický. Vyskytuje se od severovýchodní Itálie přes jižní Slovinsko, Istrii, celé jadranské po-

HIEROPHIS (COLUBER) GEMONENSIS

břeží Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Albanie, Řecka + ostrovy Korfu a Kréta. Vyskytuje se rovněž na chorvatských ostrovech. Zasahuje asi 80 km do vnitrozemí.

Žije na velmi výslunných místech, na křovinatých, kamenitých svazích i při okrajích cest. Nejvíce jedinců jde však nalézt na typických balkánských zidkách, které ohraničují jednotlivá polička. Na těchto zidkách nalézají jak bezpečný úkryt, tak potravu.

Jde o rychlého, štíhlého hada s hlavou nepatrně odlišenou od krku. Ošupení hladké, dorsálie jsou uspořádány v 19 řadách. Dorůstá do 1 metru.

Pro tyto hady zařizujeme suchá terária o rozměrech 80×35×40, protože se jedná o velice pohyblivý druh. Mě osobně se tyto velikosti terárií velice osvědčují. Jako substrát používám rašelinu a štěrkopisek v poměru 1:2. Do terária

HIEROPHIS (COLUBER) GEMONENSIS

umístují několik kamenů, kůru a silnou větev. Terárium vytápím 25 W žárovkou, rosím 1-2 týdně. Hady vyžadují zimování. Zimují zhruba 3 měsíce při teplotě 6-8 °C. Zimování upravují podle toho, ze které oblasti hadi pocházejí. V zajetí, jakmile stoupne teplota, se hadi začínají pářit. Samice pak klade 6-10 vajec, ze kterých se mláďata líhnou po 56-70 dnech.

Hady jsou velice zdraví, dospělí berou myši, mláďata krmíme hmyzem a holaty.

Společný chov je možný jen u dospělých vzrostlých exemplářů, hady chováme po párech, případně 1,2.

Podle mého názoru je to nejčastěji nalézáný had Jadranu. Největší početnost exemplářů jsem zaznamenal v oblasti mezi Zadarem a Dubrovnikem. Směrem do vnitrozemí se v určitých místech jejich početnost zmenšuje.

HIEROPHIS (Schätti 1988, Engelmann et al 1993, Nagy et al 2004) (**COLUBER**) **VIRIDIFLAVUS** (Lacépède 1789)

Tato štíhlovka vytváří v areálu svého výskytu dva poddruhy. Nominotypický *H. viridiflavus viridiflavus* (Lacépède 1789) a *H. viridiflavus carbonarius* (Henle 1985).

Tento had se vyskytuje od severovýchodního Španělska, přes Francii, jižní Švýcarsko, Slovinsko, celou Itálii až po Istrii. Vyskytuje se rovněž na ostrovech jako Korsika, Sardinie, Sicílie, Elba, Malta a prý byla zavlečena až na Kypr. V Chorvatsku jsem ji pozoroval na těchto ostrovech - Cres, Krk a Rab. Na území Chorvatska se vyskytuje právě subspecie *carbonarius*. Jejím životním prostředím jsou slunné, suché makchie, zarostlé svahy a světlé lesy. Často ji lze zastihnout v blízkosti sladkovodních nádrží a toků. Tato štíhlovka také ráda šplhá po keřích. Rovněž ji nalezneme na smetištích, kde má dostatek potravy.

Jde o překrásný druh. Je to velký, štíhlý had. Hlava i tělo jsou černé a hlavně v přední části jemně žlutě nebo zeleně skvrnitě. Hlava je černožlutě skvrnitá. Ventralia jsou zbarvena žlutě nebo šedě, ošupení hladké. Poddruh *carbonarius*, jak už název napovídá, je jednobarevně černý. Její délka se pohybuje od 170-200 cm.

Pro chov opět doporučuji terárium o rozměrech 80×35×40 s vrstvou rašeliny, písku a lesní hrabanky. Terárium dále vybavíme kusy kůry a větvemi. Vytápíme 25 W žárovkou na teplotu 25-27 °C, lokálně až na 34 °C. Osvědčilo se mi nechávat jeden roh terária stále vlhký. Tyto hady zimujeme 3 měsíce při teplotě 8-10 °C. Brzy po zimování dochází k bouřlivému páření, při němž se samec zakusuje samici do týlu. Po asi 6 týdnech po páření snáší samice 6-15 vajec. Mláďata se při teplotě 26-29 °C líhnou po 65-75 dnech. Mláďata odchovááme odděleně, protože mládí mohou mít kanibalistické sklony. Mladé krmíme holaty a hmyzem. Zprvu je nutné umělé krmění. Dospělce krmíme laboratorními myšmi. Chovné kusy chováme v párech.

PLATYCEPS (COLUBER) NAJADUM (Fitzinger 1826)

U tohoto druhu se pořád spíše používá rodový název *Coluber* (Engelmann et al 1993). Název *Platyceps* je u tohoto

druhu spíše takovým synonymem. Tato štíhlovka vytváří 4 poddruhy:

Platyceps (Coluber) najadum najadum (Eichwald 1831)

Platyceps (Coluber) najadum dahlii (Fitzinger 1826)

Platyceps (Coluber) najadum kalymnensis (Schneider 1979)

Platyceps (Coluber) najadum albitemporalis (Darevsky & Orlov 1994)

Tento had zaujímá areál od Istrie přes pobřeží Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Albánie, Řecka + ostrovy Limnos, Lesbos, Chios, Samos. Vyskytuje se rovněž v Makedonii, Bulharsku, Turecku a na Kavkaze. V Asii pak

PLATYCEPS NAJADUM

v Armenii, Gruzii, Azerbajdžánu, Sýrii, Izraeli a Iráku. Obývá též ostrovy jako je Kypr a Korfu. V Chorvatsku se vyskytuje na jadranských ostrovech, hojná je na Hvaru a Brači. Poddruh *dahlii* se vyskytuje v Bulharsku, Řecku + ostrov Korfu. Poddruh *kalymnensis* na řeckém ostrově Kalymnos a poddruh *albitemporalis* v Asii.

Jako všechny štíhlovky Evropy obývají suché, kamenité oblasti porostlé přízemní vegetací. Obývá skalnaté území, ale i zemědělsky obdělávanou půdu. Pro tohoto hada je důležité, aby na stanovištích, kde se vyskytuje, bylo dostatek úkrytů. Proto je tak těžké ji objevit ve volné přírodě. Jeden můj známý chytl hada tak, že ji našel ve studni, odkud se nemohla dostat, kupodivu byla ještě živá. Tohoto hada nejlépe najdeme, když budeme odvalovat vhodné kameny, pod kterými se ráda schovává.

Jedná se o velice štíhlého hada, s hlavou zřetelně odlišenou od krku. Dorsálie jsou hladké. Jsou pro ni typické velké červenavé, černé, světlé či bílé lemované skvrny po obou stranách krku. Ventralia jsou čistě bílá. U poddruhu *P. n. kalymnensis* převažují melaničtí jedinci. Délka těla činí 90-130 cm.

Jelikož se jedná o velice štíhlého hada, nemusí být ani terárium příliš prostorově velké. I pro několik stejně velkých jedinců postačuje terárium 65×35×40. Jako substrát používám směs písku a lesní hrabanky v poměru 2:1. Důležité je do terária umístit dostatek kamenů, ze kterých vytvoříme ja-

PLATYCEPS NAJADUM

kousí skalku, která bude nejlépe sloužit jako úkryt. Vhodné jsou i kusy kůry. Tato štiřlovka má ráda dostatek světla, proto můžeme do terária instalovat zářivky anebo terarium umístíme na prosluněné místo. Terarium vyhříváme na 25-27 °C ve dne, v noci snižuje na 20-22 °C. Jeden roh terária je vhodné udržovat vlhký. Těmto hadům postačuje 2 měsíční přezimování při teplotě 10 °C. Jako všechny štiřlovky zimujeme v plastových nádržích, s jemně navlhčeným papírem a rašelinou, což se mi nejlépe osvědčilo. Tyto hady je velice těžké rozmnožit. Samice po páření kladou 4-10 vajec, mláďata se líhnou zhruba po 60-70 dnech. Při základních podmínkách chovu jde o nenáročného chovance. Jediným úskalím při jejich chovu je samostatný příjem potravy. Štiřlovky se totiž téměř výhradně živí saurofágně (hlavní potravou jsou ještěři). Osvědčila se mi ale 2 měsíční hladovka, po níž hadi přijímali týdenní myšata. Dobré je též „ochutit“ myš trusem ještěřů, nejlépe rodu *Lacerta* nebo *Podarcis*, takto upravenou potravu hadi berou celkem bez problémů.

Závěrem bych chtěl říci, že evropské štiřlovky patří chovatelům k těm náročnějším druhům. Protože, pokud opravdu chceme tyto hady s úspěchem chovat a hlavně rozmnožovat, musíme jim v teráriu vytvořit podmínky podobné jejich domovině. Tím mám na mysli střídání denních a nočních teplot, vytvoření určitého mikroklimatu a hlavně každoroční zimování. Tito hadi rovněž

nejdou vhodní začátečníkům pro svou kousavost. I hadi, kteří již byli déle chováni v teráriu, nepřestali být agresivní. Navíc výměšky z Duvernoyovy žlázy, kterou jsou štiřlovky vybaveny, mohou vyvolat při pokousání malé lokální otoky, zčervenání a pálení postiženého místa. U alergických osob může dojít k závažnějším komplikacím jako silný edém, bolesti hlavy a podbrříšku, zvětšení lymfatických uzlin a nebo i k vytvoření krevních sraženin. Tito hadi mají tendenci k tzv. „zvykavému kousnutí“, čímž mohou do rány dostat větší množství sekretu, který je obsažen ve slinách a tím vyvolat komplikace. K těmto případům však dochází velice zřídka. Já osobně jsem při pokousání těmito hady nikdy nepozoroval závažnější komplikace.

Tyto hady doporučuji jen chovatelům, kteří mají o chov hadů opravdový zájem. Pak teprve vyniknou a budou krásnou, perspektivní a dlouholetou ozdobou terária.

Použitá literatura:

Cerha, Kocián: UŽOVKY, POLARIS, 2001

Hegner D.: Encyklopedický slovník teraristiky a herpetologie, RATIO, 2004

Diesener G., Reichholf J.: Obojživelníci a plazi, Ikar 1997

text a foto: Daniel Jablonski

cca 70x50x40 (délka x šířka x výška): Sif. Čechy. Tel.: 606 190 566. Kraj: S.

Výstavy:

Akva-terra burza Kladno - sobota 8.10., 13.11. a 11.12. v rest. Baršnický dům - U Meisnerů, Křivčova ul. Dlouhá - M. Horáková. Věty od 9-12 hod. Tel.: 312 882 263, 721 370 326.

Aqua-terra Ostrava - termíny pro rok 2004: 29.5., 25.9., 23.10., 16.12. Místo konání - DK města Ostravy, ul. 25. října 124, Inf. na: E-mail: aquaterra@email.cz. Tel.: 596 651 376.

Paleosuchus trigonatus 0,1, 1 m. Výměna možná. Tel.: 723 436 016.

Setkání chovatelů terarijních zvířat a prodejní výstavou za koně 13.11. a 11.12. v restauraci Městské sály v Teplicích, E. Dvořákové 2. Info: E-mail: pheisuma@seznam.cz. Tel.: 737 911 461. Kraj: U.

chovný pár. Rozely skořicové 2,2 rok 04. Tel.: 726 560 247. Kraj: U.

Agapornis fiseri modrý a kobalt, alex. malý modrý. Vše rok 04 a krouček. Holoubek diamantový mramorový 04, 1,1 mládě štáp. x modrá obrovní 02 endoskop. levněji. Osobně nebo drahou. Tel.: 723 033 138. Kraj: C.

Agapornis růžohrdlý zelený modrý šedo-modrý strakatý albino agapornis škrabočkový zelený a žlutý - 100 Kč, 150 Kč. Osobně odběr. Laška VI., Pítnarové 502, 588 13 Pílná. Tel.: 723 123 078. Kraj: J.

Agapornis ružovohrdlý - mutace, papoušek šedoboký, zelený, modrý, papoušek senegalský. Vše chovné páry + odchov. Tel.: 00421 (0) 915 436 333.

Agp. fiseri vlieta se 2 faktory 2500, stříbrný 1500, kobaltové stříbrný 1600, modrá spangle 700, kobalt, spangle 800. Vše kr. 04. Možná Tý nebo Pf. Litomyšl. Tel.: 732 156 091. Kraj: E.

Alex. černohlavý - letošní odchov, alex. rudohlavý chovný pár a 1,0 r. 03 a letošní odchov. Tel.: 737 410 775. Kraj: H.

Alex. čínské - kvalitní robusní páry r. 04, ružohavé r. 03, malé bílé, žluté, modré. Penanty modré r. 04, rozely černohlavé r. 03 a žluté, kaskady žl. a čínské. Výměna za jiné lepší pap. Tel.: 352 626 669. Kraj: K.

Alex. čínské r. 04, zdraví ptáček z venkovních volér. Cena za kus 5000 Kč. Okr. Chomutov. Tel.: 737 755 365. Kraj: U.

Alex. čínské, letošní odchov od dvou chovných párů. V perfektním stavu. Levně Bernard kloučkový letošní samec, pěkný. Tel.: 326 771 894 volat večer. Kraj: S.

Alex. čínský 01 r. 89, al. růž. vous. 1,1, bar. omc. jtní 1,1 03, anat. jendaj 1,0 02, anat. jendaj ohoč. 04, amazonský oranžokřídý, berou z ruky, 0,1 červenokřídý 02, 1,1 žako kongo. Tel.: 596 746 106, 604 590 656. Kraj: T.

Alex. čínský 1,1 - odchov 04 a pap. červenokřídý 04, pěkné kusy z celoročních volér. Tel.: 777 696 171. Kraj: B.

Alex. lutino, šedý, modrý, albino rok 04, 1500 Kč, lacewing 2500, kloučková rok 02, 3300 Kč, pap. karmínový 04 1,2, samec levně světlé křídlo. Mlá. Samice amazonek bíločelý 02. Tel.: 326 643 548, 606 323 929. Kraj: S.

Alex. m. modrý r. 02 - 1,0 nebo výměnám za 0,1 2200 Kč, Anilina škrabočkový 1,1 7500 Kč. Tel.: 603 378 300. Kraj: M.

Alex. malý 1,0 kr. 98 chovný 100% štříp na lutino 1000 Kč. Alex. malý zelený r. 04 asi 0,1 800 Kč. Alex. růžový vousaty kr. 04 1500 Kč. Tel.: 604 401 263. Česká republika. Kraj: L.

Alex. malý 1,0 zelina lutino r. 04 vousaty 2 ks r. 04, asymy 1,0 tm. zel/modrov. roz. 1,0 kobalt, r. 03, 0,1 ohva/modrov. r. 03 2,0 zel/modrov. r. 98, R. 01, 0,1 modr. r. 01, 0,3 modr. r. 04 0,1 zel/modrov. r. 04, Vše kr. - levně. Tel.: 606 872 630. Kraj: B.

Alex. malý bílý, rozely pestré, korely, pap. mnohobarvý, zpěvový, enduky, hol. diamanto-

vy. Osobně odběr nebo burzy Č.B. a Vodňany. Tel.: 726 780 518. Kraj: C.

Alex. malý žlutohlavý lacewing, 100% chovný pár a jejich odchov, letošní odchov neol. tyrkysová žlatožlutá rudoprsá opalno. Výměna možná za neol. modr. mod. bíloprsá nebo štáp. Tel.: 607 678 188. Kraj: K.

Alex. rudohlavý - chovný pár 23500 Kč 1,0 5 r., 0,1 8 r. - chybí drápek nebo po dohodě vym. za senegalce apod. Amaz. surinamské 2 ks 03 12 000 a krouček 3 ks 04 za 11 000 Kč ks. Tel.: 608 888 683. Kraj: M.

Alex. rudohlavý 2,1 rok 02/03 výměnám pro změnu krve. Vše pěkné, krouček. Písaňsko. Burza Kladno nebo dohoda. Tel.: 724 617 945, 377 857 554.

Alexandr ružový vousatý r. 04, papoušek mnohobarvý r. 04 a chovný pár. r. 00 a 03. Tel.: 737 546 032. Mělnicko. Kraj: S.

Alexandr čínský - letošní odchov, sestavím nepřibuzné páry. Cena 4000 Kč za kus. Tel.: 603 558 045. Písaň.

Alexandr čínský 1,0 kr. 03. Tel.: 737 802 958. Kraj: P.

Alexandr čínský 1,0 rok 02, rosela žlutočelá 2,0 rok 04, rosela slámožlutá 1,3 rok 04, korela albino rok 04. Tel.: 607 873 876. Kraj: B.

Alexandr čínský 1,1 01,96 Cena za chovný pár 15 000,- Kč Tel.: 606 922 666. E-mail: zde-rekhradecky@volny.cz. Kraj: A.

Alexandr čínský 1,1 letoš. Tel.: 608 130 433. Kraj: B.

Alexandr malý - zelený 2,1 žlutý. Cena 500 Kč. Písaň. Tel.: 323 801 922. Kraj: S.

Alexandr malý 01 žlutá olva, amazonský oranžokřídý 4 ks letošní odchov pod vlastními rodiči. perfektní. Tel.: 606 718 796 Chudimsko. Kraj: E.

Alexandr malý lutino od dvou párů a modrý z venkovních volér. Rousínov. Tel.: 732 732 479. Kraj: B.

Alexandr malý lutino, modrý, rosela pestrá kr. obyč. štáp., rosela penant, ros. žlatočel. neoléma modrotělá, asymet. pruhořavý. Rousínov. Tel.: 732 732 479. Kraj: B.

Alexandr malý zelený - štáp. na modré. Dále červenokřídý - menší vada - chybí dva drápky, jinak pěkný a silný. Dále chovné tyrkysové. Tel.: 737 704 168. Kraj: A.

Alexandr malý zelený 2 ks - pěkné silné kusy z venkovních volér. Cena 750 Kč. Tel.: 602 937 198. Kraj: S.

Alexandr malý žlutý r. 04, od dvou párů 4 ks bílý 2 ks. Rosela pes. skořice, přírodní. Koupím alexandr malý modrý 1,0 chovný, Hofenka St. Lenešice 395, Loupy. Tel.: 605 388 299. Kraj: U.

Alexandr rudohlavý - 2 kusy rok 02 kroučkováné, vybarvené samce 2300 kus. Dále 2 kusy 2,0 alex. rudohl. r. 97 chovné 2500 kus. Tel.: 558 432 517 Frydek-Místek. Kraj: T.

Alexandr rudohlavý 2 ks r. 04, levně. Osobně nebo Písaň. Tel.: 606 872 630. Kraj: B.

Alexandr rudohlavý nepřibuzný pár, obe

rok 2002, 4500 Kč. Výměna možná za agapornis fischerov violeta (případně doplatím) nebo za papoušek zpěvový skořicový opalno. Tel.: 387 225 403, m: 606 540 957. Kraj: C.

Alexandr ružový 1,1 chovný 97 na kroučkován, cena 4500 Kč. Pravidelné odchovy alex. ružový 04, 1 kus cena 1400 Kč. Výstavní andulky 04. Neduchal, Nové telefonní číslo. Tel.: 518 619 821, 775 221 471.

Alexandr ružový vousatý - letošní 0,1. Tel.: 519 437 447, 606 117 898. Kraj: B.

Alexandr ružový vousatý 1,1, nanos žemohlavý 1,1 prodám nebo výměnám za červenokřídá, horské, nádherné nebo jiné. Cena dohoda. Tel.: 603 572 724. Kraj: U.

Alexandr silvý Psittacula colomboides 04 - odchov od dvou nepřibuzných párů. Tel.: 00421 317 897 968 večer po 20. hod.

Alexandr velký 1,1, pap. královský 4 kusy, vše letošní kroučkováné z celoročních volér. Tel.: 724 313 247 Písaňsko. Kraj: S.

Alexandr velký nepálský - letošní odchov. Cena 2800. Výměna možná b. celozelený 0,1. Tel.: 381 592 077, 775 202 806. Kraj: C.

Alexandr velký nepálský letoš. cena 2800, rosela slámožlutá 2,2 kroučkováná, cena 1400. Tel.: 381 592 077, 606 179 630. Kraj: C.

Alexandr velký rok 2004, kroučkováná, 3 kusy 01. Perfektní stav, z venkovních volér. Cena 3000 Kč. Tel.: 602 965 287. Kraj: S.

Alexandrin modrý 1,1 kr. 03, 0,2 adolarka 04, 1,0 královský 03, 1,1 žlutočelá 03, 1,0 klouč. 02, výměna za jiné možná. Vym. 0,1 bar. celozelený 04 za 1,0 totéž pčp. za rudohlavé, žluto. Tel.: 581 210 512. Kraj: M.

Alexandry čínské - letošní odchov, pěkné silné kusy z venkovních volér. Tel.: 604 737 145 nebo 544 231 317 Brno.

Alexandry malé, modré, šedé, pap. nádherné, zpěvové. Dále pyruhy perlové lepký, rudohlavé a bělokřídé griseiceps. Pyruhy výměnám za jiné ptactvo - Austrálie, Amazonky. Tel.: 603 334 736. Kraj: U.

Am. modročelý 1,0 rok 04 pod rodiči - Xanthoperis - 1,0 pap. žlutoramenný západní - 03. Výměna možná za 1,0 kuk. ružový, senegalce, rosely rubino, amazonky modrohavé. Koupím 0,1 žlutoramenná. Tel.: 603 329 305. Kraj: T.

Am. páskovaná 5,2 pásovník žl., semčí rákosní. Tel.: 326 386 634, 721 231 167 Mladá Boleslav. Kraj: S.

Amada Gouldové 2,0 žlutý červenohlavý a přírodní, modročelý lutino, 1,0 Osobně odběr Praha. Koupím pyruhy - habička i jednočelá kusy. Fouza roz. cena. Tel.: 737 132 431. Písaň.

Amaz. modročelý 0,1 - letošní odchov. Tel.: 596 348 690 Karvina

Amaz. modročelý 2,2 odchov pod vlastní rodiči, DNA. Dále červenokřídá, nádherné, horské, bouřky, brožury Chov pap. klopek a dok stroju na pletivo 17x17 jed. výroba. Michálek. Tel.: 544 232 659. Kraj: B.

Amaz. oratrix, amaz. kubánský 0,3, p. alb-

Prodám:

01 penant albino oranž. kr. 04, 01 stříbrná skořice, 01 žlutá skořice, 11 skořicový oranž. štěpáci žlutá, modrá 10 oranž štěp. žlutá modrá a skořice. M. Pláček, Domanín. Tel.: 518 388 312, m: 608 630 502. Kraj: B.

10 barnard limcový velký štěpák na modré žluté 01 barnard limcový modrý žlutá. Oba maj krouček 01 penant albino oranž. 10 penant oranž štěpáci albino. Tel.: 518 388 312, m: 608 630 502. Kraj: B.

10 pap. zpěv. lutino opalín (rubino) 10 modrý opalín 11 opalín štěpáci na modré 01 lutino opalín (rubino) štěp. na modré 11 australské modré. Vše je letošní odchov. Tel.: 518 388 312, m: 608 630 502. Kraj: B.

10 penant oranž. štěpáci an žluté modré a skořice 10 skořicový oranž št. žl. + modré 10 žlutý oranž 1,1 penant straky 10 penant žl. albino 01 penant isabela. Tel.: 518 388 312, m: 608 630 502. Kraj: B.

Adelaida 1,0 r. 04, penant modré skořice 0,1 r. 04, princezka přírodní 0,1 r. 02, pyruha hnědouchá 0,1 r. 02. Cena 2000, 2000, 2000, 500. Výměna za roz. rubino a jiné. Tel.: 723 006 634. Kraj: S.

Adelaida 1,0 rok 04, rozely adelaidské -